

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 105. Quid dicendum sit in variis dubiis circa hactenus allata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

necdum acceptaris , quia cùm agat nomine tuo & gerat tuam personam , acceptatio illius est moraliter tua. 3. Si contraham onerosè tecum per literas , hunc contractum priùs tum perfici , quando mihi per responsum innotescit tua acceptatio. 4. Si donum mihi mittas, donatio completur, dum accepto, etiam si nihil rescias de mea acceptatione. 659

Obj. Ad remittendum jus, quod habeo contra Petrum, non requiritur acceptatio Petri, possum enim illi in scio condonare debitum, uti Deus mihi in scio condonare potest peccatum, ergo ad acquirendum jus contra Petrum non requiretur acceptatio mea , sed fieri poterit solâ voluntate Petri. *R.* Ad remittendum irrevocabiliter jus , quod habeo contra Petrum, non requiritur acceptatio Petri, N., ad remittendum revocabiliter, C. ant. & N. conseq., si enim remittam revocabiliter , Petrus nullum acquirit jus contra me, ad hoc, ut sit liber debito, sed si velim, poterò semper exigere debitum, sub illa enim conditione remitto, nisi aliter voluero, priusquam Petrus meam remissionem acceptârit, *Lugo* n. 54. Vide dicenda à n. 778. 660

Inst. Si acceptatio requiratur ad obligationem, vel ergo erit tantùm conditio , vel partialiter causa obligationis. *R.* *Less.* L. 2. C. 18. n. 41. dicit esse tantùm conditionem, quâ positâ obligatio causetur à voluntate contrahentium ; *Lugo* n. 40. dicit esse causam partialem , cùm sit pars juris, quo unus ligat & alter ligatur , quod videtur esse probabilius , nam illâ solâ sublatâ non esset obligatio.

Q. 105. Quid dicendum sit in variis dubiis circa 661

Ec 5

hæcte-

hactenus allata. R., AA. notant seqq. 1. Si dolo inductus es ad contractum, & dubites, an dolus dederit causam contractui, v. g. emisti novum vinum putans esse vetus, & dubitas, an fuisses empturus, si scivisses esse novum, hoc dubium resolvendum est consideratis causis & circumstantiis, quibus inductus es ad emendum, an nempe per hoc notabiliter impediatur finis vel usus, quem intendebas. Quod si his consideratis adhuc non possis resolvere, decidendum est secundum commune iudicium aliorum, unde si qualitas ignorata ex se magnam mutationem faciat, præsumere poteris te non fuisse contracturum, si scivisses, quia ita contingere solet apud alios homines, ita *Sanch. de Matr. L. 1. d. 65. n. 4. Lugo d. 22. n. 100.*

662 2. In dubio, an talis mutatio rerum sit subsequuta, ut ad eam te nolueris obligare, vel an erraveris notabiliter in re promissa, vel an causa cessarit, vel an causa, quæ nunc cessat, fuerit finalis & principaliter motiva tui consensûs, præsumendum videtur pro valore contractûs, quia jura dicunt, ut actus potius valeat, quàm ut pereat, videturque etiam pro illo esse possessio, quia scitur esse factus, & ignoratur invaliditas, *Sanch. in Decal. l. 4. c. 2. n. 13. 34. 52. Lugo n. 91.*

663 3. Universaliter loquendo, si dubites, an volueris te obligare, attendenda sunt verba, quæ si significant animum se obligandi, præsumendum est, quod animus ille adfuerit, quia nemo præsumitur aliter sentire quàm loquatur, ergo est possessio pro valore actûs, *Sanch. de Matr. L. 1. d. 9. n. 13. Castrop. t. 1. d. 3. p. 10. n. 4. aliique communiter.* Econtrà si verba sint indifferentia ad

ad significandum animum se nunc obligandi vel propositum postea prius se obligandi, non teneberis per illa te obligare, sed standum erit pro libertate, quæ est in possessione contra obligationem, Lugo n. 63. *Dicast. L. 2. t. 3. n. 51.* Denique si verba sint ambigua, & tenebaris hinc & nunc habere animum te obligandi per illa, præsumendum est, quod volueris te obligare, alioquin peccâsses, delicta autem non præsumuntur, Lugo n. 65. Quid dicendum sit in variis dubiis circa iuramenta, quibus firmantur contractus, colligi potest ex dictis hinc p. 1. à. n. 307.

Q. 106. *Quid notandum circa stipulationes. R.* 664
 seqq. §. 1. Stipulatio est contractus, qui perficitur certâ Interrogatione & Responsione, cum enim omnis contractus debeat parere obligationem Justitiæ, verba autem, quibus significatur consensus, de se sint indifferentia ad talem obligationem significandam, jus statuit, ut censerentur prolata ex intentione se obligandi ex justitia, etiam civiliter, si consensus significaretur conceptis & à lege præscriptis verbis per certam interrogationem & responsionem, nempe spondes? spondeo: promittis? promitto: fide promittis? fide promitto: fidejubes? fidejubeo: dabis? dabo: facies? faciam &c. è contrà quando ita non fiebat, jus non præsumebat, saltem in contractibus innominatis & pactis nudis fuisse intentionem se ex justitia civiliter obligandi, uti habetur Instit. & ff. *De verb. oblig.*

§. 2. Quamvis stipulatio certis verbis concepta in contractibus adhiberi possit, nunc tamen necessaria non est, sed usu & jure novo est antiquata, ita cum aliis *Onn. d. 2. n. 137.* Ratio est, 665
 quia